GAZETA DE TRANSILVANIA.

(CU PREANALTA VOIE.)

ANUL AL XI-LEA.

Nro. 11 ***Brashov, 5. Fevruarie*** **1848.**

Прецыл Газетеї de Трансілвания ші ал Фóіеї пентрв мінте, інімъ ші літературъ есте ші не анвл 1848, 8 фіор. (24 дóлзечері), не ½ ан 4 фіор. арг. Препетерація се фаче ла тóте ч. рец. поше, кът ші ла капосквції Дні колекторі ші анзме ла Бъкърещі ла D. Іосіф Романов ші комп., іар ла Ясій ла DD. фрацї N. ші Хр. Георгіе ла пóрта мітрополіеї.

БНІТАТЕА DE СТАТ.

Маї девъзї ампъртъшірът не скърт бнеле din кате се ворвіръ ла каса депвтацілор бнгарієї ла прівінца ампродвчерей лімбій магіаре преste тот пънъ ші ла вісерічі, традвкъндсе ші памъръселе кърцї рітвале греко-ръсъритене ла лімба магіаръ пентрв тóте вісерічеле сървещі, ромънещі, гречещі. Ачел проіект ші претенсіе еші din гвреле вълтра-ліберацілор бнгарієї, карії предікъ деплінъ лібертате пентрв тóтъ лъмеа, фъ ласъ прііміт ші де челелалте партіде дакъ ші пе преste тот кв вотврі респікате, чел пцін прін тъчере амвоітóре. Маї тързіор, прекът атінсерът ші ноі ла Nр. 8. токма Pesti Hirlap, органвл ліберацілор ла Nр. din 27. Іанзарie се паре а'ші дескорда претенсіїле нічі одатъ практікавіле; къчі ла артіколвл тітвлат: бнітатеа de стат ампре алтеле скріе аша:

Ідеї конфвсе пе къмпвл політічеї пасk тотдеавна ресвлтате реле, ачеаста ні се аратъ ла прівінца націоналітъцій. Се зіче къ ла бнгаріа пъмаї о націоналітате, пъмаї націоналітатеа магіаръ нóте ста ла фііпцъ; ачеаста есте адевърат дакъ ноі націоналітатеа магіаръ о вом ідентіфіка кв націоналітатеа політікъ, адекъ дакъ вом лега ідеea статвлві кв ідеea націоналітъцій; din контръ дакъ ноі вом пъмі націоналітате пе тоталітатеа ачелора карії ворвеск ачеашї лімбъ ші сънт de ачеашї оріцінe, атвнчі ла ачеастъ патріе маї сънт ші алте нації саў маї бінe попóръ: кът націоналітатеа цермапъ, славóнъ, ромънъ, саў чел пцін ъръцї de а ле ачестор націоналітъцї.

— Десфътареа ла ачест фелів de націоналітъцї есте кв тотвл певіновать, ші съ пв контрарът ампъмса не німе, ка пв кътва маї тързів дънъ че ноі п'ам реквнóще націоналітъцї ла ачест ампелес, реакція (ампротівіре) съ продвкъ пъзвінцъ дънъ статврі сепарате. Пентрв че съ пв нóтъ фі ампре попóръле бнгарієї маї мвлте лімбі? Чі съ пв сфоріт, ка сънт корóна бнгарієї съ фіе маї мвлте статврі. Корóна бнгарієї есте тот вна кв статвл бнгарієї; despre стат кроат, саў славон нічі ворвъ пв нóте фі*).

*) Despre челе къте врнеазъ de ачі ла жос, dispвне кроацієї ші славонієї кът магіарієї, кът ші въ-

.Ла Франція лвкъ, ла ачест модел ал бнітъцій de стат сънт маї мвлте лімбі, пъмънтвл лвкъ é локвіт de попóръ феліврite, de націоналітъцї мвлте; ласъ чіне ва кътеза а апъра, къ ла Франція ар фі стат цермап, бретон, васк? .Ла інсвлеле бріtаніче лвкъ локвеск маї мвлте попóръ, есте ласъ пъмаї вн стат, іар пъзвінца de a сфъпіа ачел стат é продвчівне de патріе, кът ла парламент пв есте ертат нічі а ворві despre ачеea. .Ла тр'вн стат нóте фі пъмаї о пвтере легіслатівъ, къреіа пъмаї ампрецізърiле рекввосквте de мінтеа сънътóсъ ді пот прескріе термінї; дечі ші ла статвл бнгарієї пъмаї о пвтере легіслатівъ нóте фі, ші нічі къ есте de кът вна; пентрв къ діета провінціалъ din Аграм é пъмаї о адвнаре комвнъ a комітателор Аграм, Варашд ші Кріш (din каре констъ Кроація) спре а се консвлта асвпра внор лвкврі. Дакъ ласъ ла врема стат есте врема ашезътват, каре ла чеї інтересаці de ел дешеаптъ опініі стъпгаче ші пъдежді скълчіете, каре нічі одатъ пв вор фі ертате, атвнчі спре а ампъртъра орі че вртврі тріste, требвіе а се десфііпца ачел ашезътват. Дечі дънъ че ла бнгаріа сънт шесе комітате (адекъ ші челе треі але Славоніеї), каре din аша пъміта адвнаре провінціалъ дела Аграм воіеск а фаче ла сілъ діетъ цепералъ ші легіслаціе ші а се форма ла стат сепарат, ноі требвіе съ пъдвшім ачеа адвнаре провінціалъ; требвіе съ декіарът одатъ, къ корóна бнгарієї é тот вна кв статвл бнгарієї ші къ ла статвл бнгарієї афаръ de бнгаріа (проприе) сънт пъмаї комітате, ораше ші жвдекъторії пертътóре de пътеле цінътърілор; кът къ статвл бнгарієї кънóще пъмаї комітателе Верóце, Срет ші Пожега, іар нічі de кът стат ал Славоніеї ші ел кънóще пъмаї комітателе Аграм, Кріш, Варашд, іар нічі de кът стат ал Кроацієї, кънóще дістріктвл Фізме, іар нічі de кът статвл Фізме. Аша пъмітеле дрептърі політічпале а ле ачестор комітате сънт пъмаї ніще датіне ші скътелі легіслате, осеите de лецеа пвблікъ a бнгарієї. Есченцій de ачестеа лецеа dede ші алтор цінътърі маї вър-

пъценій, пентрв челе треі комітате a ле сале (Торонтал, Тіміш ші Крашо кв граніцеле мілітаре), каре пъпъ ла Маріа Терезіа авеа administрацie сепарът банатікъ.

тос ѧп веакѣл міжлочіѣ, din каре ѧпсъ а претинде пеатърпаре де стат ші леџіѣітіѣ, есте тот аша рідікѣл, ка ші кънд кътапіі, іазігіі саѣ четъџіле счепѣсіепе, орі комітателе банатіче ар пъші ла міжлок кѣ асемепеа претепсіі. . . .

Сѣпт корóна Ѣнгарієї фііпd пътаі ѣп стат ші ѧпкъ пътаі чел магіар, пептрѣ пъртареа лѣкрърілор статълві ѧпкъ пóте фі пътаі о лімвъ. Ворвіаскъ акасъ фіекаре ѧп лімва са, чі ѧпdатъ че віпе ѧп контакт кѣ статѣл требѣе съ ворвіаскъ магіареще; пептрѣ къ кът ва пътеа кърце administрація, леџіслація, дакъ dіспътеле вор кърце ѧп маі мълте лімві? Фъръ о лімвъ офічіалъ пѣ есте ѣнітате de стат. ѧп прінціпа ачеаста іаръш пътет провока ла Франціа ші ла Бріганіа, (ѧп Елвеціа, фііпd треі паџіопалітъџі, сѣпт треі лімві офічіале).

ѧптревареа прінчіпалъ ар фі, пептрѣ че ѣпѣіт поі аша таре ѣнітатеа de стат? Пептрѣ къ ачеастъ ідее пі о ѧпгесѣіе асѣпрпе історіа веке ші пóъ. Фъръ ѣнітате de стат пѣ есте пътере, пѣ е коптітѣџіе, пѣ лівертате, пѣ пеатърпаре de статѣріле стрѣіне. Франціа ші Бріганіа прін ѣнітате de стат ажѣпсеръ імперіѣрі тарі, коптітѣџіопале ші лівере. Італіа ші Цертаніа (сфъшіате ѧп маі мълте статѣрі) пічі сѣпт імперіѣрі тарі, пічі коптітѣџіопале, пічі лівере шчл. шчл.

ѢНГАРІА.

Пожоп. Дела dіетъ. Щірі преа інтересапте ші ѧп парте пеащептате. Каса магпаџілор dѣпъ ферії лѣпці ѧп 3. Февръріе ѧші ре'ѵпчпѣ консѣлтъџііле. Маі паіпте de тóте каса іар фъ сілітъ а ѧпфрѣпта пе асѣлтъторі пептрѣ лъртóса ші пеотепóса лор пъртаре, амерінџѣпd кѣ de пѣ се вор ѧпфрѣпа, каса ва ші лъа мъсъре аспре, кънчі пѣ ва сфері а і се детраце авторітъџіі. Апоі се лъ́ла десватере проіектъл de леџе пептрѣ десквтпърареа тотал о іовъџіміі. Чітіторіі пощрії кпоск ачеаст матеріе атът din dіета Трапсілваніеі, кът ші din пролѣџіціле десватері а ле челеі ѣнтъреџі ѧп треі dіете. Ера ворва ка ші алтъдатъ, дакъ с'ар кѣпеі а ѧптокті о леџе кареа съ сіліаскъ атът пе іовацій а се десквтпъра дакъ п'ар воі, кът ші пе пропріетарій, каре пѣ ар прімі прецъл десквтпъръріі. Че съ маі репеџім преа мълте din кърсъл десватерілор? дестъл атъта, къ челор, маі мълџі din магпаџіі Ѣнгарієї лі се врѣ de леџіле врварієле, пептрѣкъ ъѣd кътк ачелеаш пічі пропріетарілор пічі іовацілор пѣ ле фолосеск маі пімік, ѧп кът есте преа de доріт, ка тоџі іовацій съ се десквтпере кът маі кърѣпd кѣ кътє о сѣтъ ѣпішóрѣ, а кърєі інтерес ар кореспѣпde ла прецъл роботелор пе каре іовації ле фак de воіе de пеѵоіе, ѧпшелъпd пе пропріетарі кът пот маі мълт, пептрѣкъ іосъџіа ле каде фórте греа. Дечі каса магпаџілор се ѧпвоі а депъті о комісіе, карea съ афле міжлóче мълт маі сігѣре de кът ѧп dіета тр. паіптътоаре а десквтпъръріі; ѧпсъ прінчіпіѣл сілеі пѣ'л преа прітеџе, кънчі пічі аре лок. Графіі N. Ваі, І. Ціракі. Ладісл. Телекі ші в. Бела Венкхаіт фъсеръ фрѣпташіі ораторілор астъдатъ ка ші маі адесеорі. Десватериле се ѧптіпсеръ ші пе 4. Февр., кънd се ші ѧпкеіеръ.

ѧп ачеаш зі ші ѧп 5. Февръріе се пропъсе ші проіексъл de леџе ал лімвеі ші ал паџіопалітъџіі. Поі кѣ алт прілеж вом пъблika маі мълте din респектівеле десватері, іар акът арътъм пътаі ресълтатъл, каре пептрѣ кроаџі есте фórте ѧпвъкъторіѣ, кънчі еі dѣпъ опініа ші проіектъл касеі магпаџілор пѣпътаі пѣ вор фі сіліџі а прімі лімва магіаръ ѧп патріа лор, чі пічі мъкар чеа веке латінъ пѣ лі се ва маі імпѣпе ка офічіалъ, чі вор авеа дрептъл а се фолосі офічіалъ, чі вор авеа дрептъл а се фолосі de лімва лор паџіопалъ кроатікъ. Кънчі de лімва лор паџіопалъ кроатікъ, къ пічі de dѣпъ че мълџі магпаџі афларъ, къ пічі de кът п'ар фі віпе а ѧптърѣта пе алте попóръ акът кънd тóте (афарь de челе зъкътóре ѧп deплінъ довіточіе) се аратъ ші съпт ѧпфлъкърате пептрѣ кълтівареа лімвеі лор, ѧпкът пеапърат ар продъче реакціе греа, — апоі се маі прімі ші прінчіпіѣл пропъпчіат de гр. Ладісл. Батіані свпъторіѣ къ „мърімеа паџіопалъ пѣ е кондіціопатъ dела лімвъ, чі dела афінітатеа (рѣdіреа) ѧп лівертате," адікъ: дакъ тóте паџіле ѧмпрецър de поі вор фі ѧп адевър лівере, атъпчі еле тóте вор сімпатіса кѣ поі ші се вор лъпта ѧмпревъп кѣ поі асѣпра орі кърві dѣшпап апъсъторіѣ; ашеа § 7 ал проіектълві лімвеі се скімвъ зікъпdѣсе: „ѧп пърџіле ѧмпреіоатъ се dъ воіе лівері а ѧптревві лімва кроатікъ." Ачеаст скімваре о пропъсесе ѧпdатъ ла ѧпчепът репъвътоіл оратор епіскопълр. католік І. Лопомітъл оратор епіскопълр. католік І. Лопомітъл оратор епіскопълр. католік І. Лопомітъ

дивершвоатъ, кѣчї мѣлцї пъ воіа нічї деквм а се скріе монархълві дп топ ашеа претенсіи, лъкрл вепі ла вотісаціе. Че съ вezi! 23 комітате вотаръ пентрв проіектвл din тъіѣ ші алте тот пвмаі 23 пентрв ал опосіціеі, кътева комітате сав пъ воіръ а вота, сав къ доіі лор депвтаці вотаръ вніі асвпра алтора, дпкът се паралісаръ. Чіне съ дечідъ маіорітатеа? Депвтатвл Кроаціеі се арвпкъ дп партеа гвверніълві ші фъкъ о маіорітате de вп вот. Акът пъкалвл опосіціеі, кареа дші вzъ къzвть дптревъчіпеа че стъ алътвреа кв віаца еі, ажвнсе пънъ ла квлтеа са, пънъ ла февріе; асквлътторіі галеріілор асетепеа прорвпсеръ дп стрігъріле челе маі лъртóсе. —

ХРОНІКЪ СТРѢІНѢ.

Італіа. Тóте пътеріте челе марі din Европа прівеск кв чеа маі дпкордатъ лвare аміпте асвпра Італіеі, карея ка прін вп фертек се афлъ астzі ръдікатъ дп пічіóре де тóте пърціле. Вніі вървацї політічі аскріѣ ачеастъ пеащептатъ мішкаре пвмаі реформелор дптродвсе de папа Піве ал 9леа; алцїі пе лънгъ ачеаста ші мареі песокотінце кв карея дп апіі ачещі din вртъ тратаръ чеі маі мѣлцї сверапі din ачеастъ грzдінъ а Европеі пе попóрълe шіешї свпсе, дегрzднвдле свпт стареа пекввптътóрелор. Фіе вна сав алта, орі атвндóзші дпкъ алте маі мѣлте deодатъ, дествл къ Італіа прекът о vedem астzі, се прегътеще а трече прін о крісъ дпфрікошатъ, din карея de ва скъпа кв фацъ кврат, атвнчі пегрешіт къ мѣлте din дмпрецівръріле de астzі вор тревві съ свфере скітвърі формале. Рескóла din Палерто, дпъ кът пе конвінцем din челе че ле vedem, аре треі стадіі: 1) Депліна револтаре дп дптреага Січіліе, каре се вede а се фі ші дмплініт; 2) рескóлъ дп челелалте провінції, карея дпкъ америпцъ ші 3) рескóлъ дп къпітала Неапол, деспре карея ащептът щіріле челе маі пóзь, къчі ічі кóлеа аѣ ші дпчепът вніі а стріга: съ тръіаскъ конститвціа. Рецеле се афлъ дп чеа маі маре конфвзіе, де дмпревнъ кв дптрегвл съѣ кабінет, пещіind de че съ се апвче; къчі пе деопарте дл дмпедекъ конселіі стрѣіні апвме ал Брітаніеі, ка съ пъ дптревзіе тъперіле нічі ла Палерто, нічі ла Месіна, вnde дпъ кът авzім, локвіторіі револтаръ де ноѣ, пе де алта дп тóте зілеле прімеще пóзь дп щіінцърі дела Січіліа деспре мълцірea рескълацілор, деспре лінса пътремътълві дп каре се афлъ óстеа рецеаскъ ла Палерто, вnde дпъ кът щім, фііnd скóсъ din четате, петрече афаръ свпт черівл лівер, ші аколо пе тóтъ óра се вede імпецітъ de тървъторіі din четате. Кът пентрв солдаці, карії се афлъ дп четъцвіа Castella mare ачеіа, de кътева зіле дпкóче дпчепъръ а свфері кітолітъ лінсъ de апъ; кѣчі рескълації дпъ векеа лор датінъ, карея о практізаръ ші дп рескóіеле кв Наполеон, ле тъіеръ тóте канделе, ші пе лънгъ ачеаста ле дпкісеръ ші комвнікареа de тóте пърціле. Дп асемепеа пъсъчівне пъ е міраре, дакъ рецеле плънце пекопtепіт ші третвръ din тóте мъдвлъріле, ачела, каре пъ третвра німік, кънd дп лвміле треквте свптскріа педеапса морцїі ла свте de інсврцепці, сав депортареа лор пе ла челе маі депъртате локврі. Спвн вніі, къ міністрілор съі леар фаче челе маі грele дмпътърі, пентрв къ пъ'л лъсаръ ла тітпвл съѣ (лвна лві Авгвст 1847) съ свпскріе реформеле черзте de попор. Рескълацїі дшї формаръ вп гвверніъ провісоріѣ стътторіѣ din прінчіпіі Серадіфалко, Палагоніа, Спедалотто, Скопdia ш. а. Ла о лвнъ прін карея осташії гвверніълві се дпчеркаръ а конпіпde порціле дела Палерто, рескълацїі ді респінсеръ астфелів, дп кът 12 тъперї ремасеръ дп мъпіле лор. Пе капвл къпітанвлві рецеск Cusmano дела вапорвл „Весввіе“ рескълацїі хотъръръръ вп прец de зече мії двкаці. Графвл de Акіла, фрателе рецелві ді спвсе ачествіа кврат, къ ел пъ се маі дзче ла Палерто, de кът кв декретвл свптскріс пентрв о „депліпъ конститвціе а Січіліеі.“

Газетеле італіане дела Цепва, Ліворно ші Рома, каре ажвнг пънъ дп 22. Іапваріе дескріѣ ка челе маі негре колóре старea дп каре се афлъ астzі Палерто ші маі дптреага Січіліе. Еле тóте се дмвоіеск дптр'ачеea, къ деспре о дпздвшіре кв артеле сав de о свпвпере de впъ воіе а рескълацілор пъ маі пóте фі вorва, din прічінъ, къ пътървл лор пе óръ че мерце тот маі таре се мълцеще. Жврналвл „Контемпоранео“ скріе, къ рескълацїі ар фі прінс 500 de осташі din армата рецеаскъ.

Рома, 20. Іапваріе. Попорвл романо дпдрептъ кътре конселътъ о адресъ кв маі мълте свте de свптскріері, дп карея чере ка de óръ че армата австріакъ се мълці атът de дпфрікошат дп Ломвардіа, лор дпкъ съ ле фіе ертат а се дпарта провісоріе дпъ есемпвл піемонтесілор ші а тоскапілор.

Пела 23. Іапваріе маі трекъръ прін Венеціа доаъ баталіоане de граніцърі кътръ Мілапъ.

Кътева газете пермане дмпъртъшіръ вп репорт дп колóпеле лор, дпъ каре се зіче, къ рецітепвл ал 44леа de інфантеріе ал архідвчелві Албрехт каре констъ din мілапезі пъскацї, ар фі дат семне de пекредінцъ, дп вртареа къреіа с'ар фі ші decарmат ші зечівіт, ші їаръш къ 17 офіцірі к. к. компроміші дп ачеастъ кабсъ, ар фі скъпат прін фвгъ дп Елвеціа. О щіре ка ачеаста съптем сілціі а о пвне дп пвтървл фавлелор. Вп солдат каре аѣ жврат одатъ свпт стіндарделе австріаче, кв аневоіе девіне ла атъта вшврътате de мінте, ка съ калче дп пічіóре кредінца кв каре есте дпдаторат кътре монархвл ші маі марії съі, маі алес къ щіе, кът аре а фаче къ 518,000 осташі віне дісціплінаці ші гата пе тот мінвтвл de а се жертфі пентрв патріе ші рецеле.

Бріталіа маре. London, 27. Іанвріе. Мълціреа арматеі се ші дичепъ; авъме артілеріа се адаоце къ 2000 омені. Дътр'ачеea, „дисоцірі de пачe“ ші мълці вървацї марі стрігъ таре асупра орі кърор сшесе de ръсвоіъ, прін каре віетъл попор се квфундъ маі таре дн плъцї ші даторії. — Рецеле ші реціна Белціілві сосірь ла London. — Се авде къ дн притъварь ва вісіта ші рецеле Прусіеі пе реціна Бріталіеі. —

Данія. Мо́ртеа рецелуї. Дн 20. Ian. ла 10½ сеара ръпосъ рецеле Данієі Хрістіан VIII, дупъ вол̀ де 2 септъмъні дн връстъ de 61 анї 4 лунї. Ачест рецe domni пзмаї дела а. 1839 Декемвр., кънд врмъ вървалві съ вітрег Фрідерік VI. Орташвл есте Фрідерік VII. пъскът ла 1808 Октомв. 6., фііь ал лві Хрістіан, каре ші авъкъ фрънеле гвернърії промітънд мълте реформе.

(Офічіал.)

Рвсіа. Ст. Петерсвврг, 6. Іанвріе. Холера пъп дн Декемвріе дн лок съ дичете се дичince маі таре. Дн гвернівл Касан мор маі жмътътате din чеї волнавіцї. Маі тот ашеа domneще еа дн гвернівл Оренвврг; дн алте 9 гвернії дпкъ пв се стінсе.

Кввінтеле лві Маццині кътре папа

Піvс ал 9леа.

(Dупъ Oesterreichischer Beobachter Np. 29.) Адвокатвл Іоан Маццині din Ценва квпоскътвл кап ал партідеі італіане радікале ші революціонаре, кареле дела 1831 ътвлъ фугарів прін алте църі маі вървос (Бріталіа ші Елвеція), de пе аколо дпсъ фв дн старе а дътъръта прін скріеріле ші дисоціріле сале пропагандістіче маі вървос пе жвміпеа італіанъ ла революції пъпъ акът тотдеавна неферічіте, дн то́мпа а. тр. авв дндръспеалъ а се адреса прін о епістолъ deадрептвл кътре папа. Дн ачееашї ел дшї десфъшвръ сімволвл кредінцеі сале політіче ші тотодатъ релециóсе, карea мерітъ чea маі серіóсъ лвare аміпте а тътврор вінe сімціторілор Noi din ачееашї епістолъ ско́тет врмътóреле:

„Еь (Маццині) тъ дпкінь лві Dzeь ші впеі ідеі че пврчede дела Dzeь, адікъ о внікъ Італіа, къреа е ціціна вніцції морале ші а квлтврві пропъшіторе пентрь пацііле Европеі . . .; Еь кред таре дътр'вн прінчіпіь релециос каре стъ маі пресвс de тóте ашezемінтеле соціале дътр'вн ordінь, dzeeск, пе каре noi съптем даторі ал реаліса аічі пе пъмънт; дътр'о леце, дътр'вн скоп ал пропедінцеі, пе каре noi тоцї двпъ мъсвра пътерілор пóстре авем ал стvdіe ші ал паінта. Еь кред дп інспірацііле пемвріторівлві меь сфлет, дп традіція оменімеі, карea дмі стрігъ міе къ фаптеле ші къ кввінтеле тътврор сфінцілор съї: пропъшіре недичетатъ а тътврор ші къ ажторівл тътврор фрацілор меі, спре дндрептареа моралъ пвблікъ, спре дмплінірea легіі dzeeщї! ші еь дп мареа традіціе a оменімеі стvdіeіь традіція італіанъ, ші афлаіь, къ Рома фв de doaь орі конdвкътоареа лвмеі, одатъ прін дмпъраці, маі тързіь прін папі. Еь афлаіь къ тоатъ дескоперіреа (ревелаціа) віецїі італіене аь фост дескоперіреа віецеі европене ші къ тотдеавна кънd Італіа къзъ, внітатеа моралъ a Европеі дпкъ дичепъ a се котроші дп черкърі, дндоіелі ші апархії. Еь кред дптрь алтъ дескоперіре a ідееі італіане, ші кред квткъ din кълтеа вечнічеі четъцї карea одатъ аввсе капітолівл, іар астъзі аре патікавлл, треввіе съ се десфъшвре o алтъ лвме европеанъ. Ачеаста é кредінца, секретвл ші лвмінъторea ідее a віецеі теле.“

Апоі Маццині се дптоарче кътре папа шіі зіче:

„Еь не Тіне те цінь de вврь. Астъзі пв é нічі вн от, пв зік дп Італіа, чі нічі дп Европа, каре съ фіе маі пвтернік de къть Тіне. Dечі Тв пърінте преа сфінте аі даторінце петърцініте, пе мъсврабіле. Dвmnezeь ле мъсвръ пе ачеле двпъ мъсвра міжлоачелор, пе каре ле dede ел фъптврелор сале. — Европа есте дптр'вн перікол дпфрікошат de дндоіелі ші dорінце. Прін пвтереа тімпвлві пе каре паінташіі тъї ші палта ієрархіе a вісерічеі o інтеці, кредінца é моартъ. Кредінца католікъ аввсе дп деспотісмь, протестантісмвл аввне дп апархіе. Квтъ дппреціврe de Тіне, Тв веі афла сверстіціоші (вігоці), саь фъцарі; кредінчіоші нічі de квт. Мінтеа се перde дп спацівл чел дешерт. Рвї се дпкінъ арітметічеі ші квврілор матеріале; квпї се дпкінъ ші пъдждвіеск; кредінцъ нaре німінї. Редії, гвернівле, пласеле domнітоаре се лвптъ пентрь o потестате недреаптъ, каре пв é ертатъ de леце, пентрвкъ еа пв се дпкінъ адевървлві ші пв есте аплекатъ a се жертфі пентрь феричіреа тътврор; попоарьле се лвптъ, пентрь къ сънт пътімітоаре, пентрь къ ші еле din партеші квтъ вікторії; німені пв се лвптъ пентрь даторінце, німені пентрь ачеea, къ ресвоівл дп контра ръвлві, дп контра нінчівнеі есте ресвоіь сфънт, ресвоіь ал крвчеі пентрь Dвmnezeь. Noi пв маі авем черіь, пентрь ачеea n'авем нічі соціетате. Nь Те дшпела преасфінте пърінте! Ачеаста é стареа Европеі. — Оменімеа дпсъ пв пóте вісцві къръ черіь. Ідеea соціетъцїі се dезвче din ідеea реліціеі. Dечі noi вом авea маі мълт орі маі пъцін кврънd o реліціе ші вп черіь. Noi дл вом авea, адекъ попорвл, іар пв рецїі, нічі класеле привілеціате, пентрь къ стареа ачестора пв сфере харітатеа (драгостеа), карea есте сфлетвл тътврор реліціілор. Спірітвл лві Dзеь се погóръ песпе мълці, карїі сънт адванаці дп пвмеле лві. Попорвл сфері маі мълте вевкрі пе крвче, ші Dвmnezeь дл ва вінекввънта къ o кредінцъ.

(Ва врма.)

РЕДАКТОР ГЕОРГІЕ БАРІЦ. EDITOR IOAN ГЪТТ.

v. adausul după pag. 332.

ADAOC ЛА ГАZЕТА DE TRANCIЛВАНІА Nr 11.

DIN ȢNГАРІА.

Дела Хȣрez. (Ȣрmареа кȣвіnтелор школастіче din Nр. 9.) Кътръ попол. Іȣвіцілор сътені ші фіі меі сȣфлетещі! Еȣ таре кред, къ въ бȣкȣраці de 'nпреȣnъ кȣ mine, пеnтрȣ ачеастъ солеnітате. Еȣ фоарте mъ бȣкȣр, къ воі аці фост атъта de бȣnі ші аскȣлтъторі, de mіаці респектат остеnеала ші тendinца, ші аша аці фъкȣт de пȣтȣіȣ еȣ пліnі ѫn 5—6 сеnтъmъnі, че ѫnтре пескарі оаmеnі червікоші nічі ѫn doі аnі фър de рȣшіnаре nȣ пȣтеа пліnі; аша zік фърde рȣшіnаре, къ dȣnъ че стръбȣnіі nострі ка de вреo шасеспреzече сȣте de аnі, саȣ десліnіт de патріа лор Італіа, ші аȣ deвеnіт ла локȣріле ачесте, ȣnde ѫn mȣлте dъці de mȣлте ші diверсе неаmȣрі фȣсере ȣmіліці, ші пре а локȣреа ѫnтр'атъта сȣбжȣгаці, кът пердȣръ сіmцȣл чел бȣn націоnал, ші съ ѫnкȣібъ ѫnтре ромъnі гроса nеnрічеnере, ѫnтр'атъта кът ѫnтр'ȣnеле сате nȣmаі кȣ кȣвъnтȣл de веі zіче кътръ прȣnчі de ромъnі, къі веі dȣче ла школъ, ѫndатъ ка ѫnцеnаці de спаіmъ стаȣ а сърі ші престе челе маі mарі гардȣрі ші а се аскȣnde; аша пеnтрȣ арme, кънd пе ȣn сатȣ каde nȣmерȣл de треі патрȣ фечорі съі dеа ла арmатъ, пеnтрȣ апъраpеа патріеі, съ фак nеnȣmерате чертърі ші бътъі, ба ші върсърі de сънце*); ші пеnтрȣ че аша? пеnтрȣ неѫnцелецере, кареа віnе din бігоціа ші mожічіа, каре съ nаще din неѫnвъцътȣръ; — nȣ аша ла стръвекіі ромаnі, къ аколо ші чеі маі крȣdȣці прȣnкȣці dела 5—6 аnі naінте ера adъnаці кȣ щіінцеле кȣвіóсе, ші пеnтрȣ ачееа съ фъкȣръ еі ѫnвіnгъторіі лȣmіі, къ nȣ фȣціаȣ de шкóле, nȣ се спъріаȣ de арme; din крȣdа етате а жȣnіmеі пъnъ ла етатеа de 60 de аnі ші маі сȣс ера брацеле лор арmате, ші тарі ка nеще тȣрnȣрі. Іатъ dаръ noі ла че am ажȣnс dакъ am фȣціт de щіінце ші de арme! О стръбȣnіі nощрі ромаnі, съ пȣтеці ре'nвіїа ші а nе веdé ѫnтр'ачесте жȣрстърі, в'аці ѫmплé de ѫnтрістаре! Ка dаръ фіілор! съ nе пȣтеm іаръші елȣnта ла чівілізареа кȣвіóсъ, іаръ требȣе съ ȣрmъm dȣnъ фъкліа щіінцелор, пеnтрȣ каре лȣкрȣ сфіnціръm астъzі ачещі пъреці ші челелалте апарамеnте. Dреnт къ школȣца е mікъ ші кам ѫnтȣnекóсъ, ѫnсъ nȣ десперацї, nȣmа кȣраж ші статорnічіе. Акȣm ла прімȣл ѫnчеnȣт аці фъкȣт dестȣл, din аn ѫn аn de вom adaoце къте óрече, nе вom фолосі тот маі mȣлт ші маі віnе. Ѫnсъ въ рог кȣ nȣmеле лȣі Dzеȣ, каре ва dърȣіт пре воі кȣ ачесті прȣnчі, ка съ nȣі аскȣndеці саȣ съі сȣбтраџеці dела шкóлъ, къ пеnтрȣ ачеаста nȣ nȣmаі чертареа лȣі Dzеȣ веці провока, чі ші аспра комітатȣлȣі пеdеапсъ веці ѫnкȣрце; am спераре къ прекȣm пъn' акȣmа, аша ші de акȣmа mъ веці аскȣлта. Ѫnсъ de с'ар ѫnтъmпла, ка mȣрind еȣ, саȣ mȣтъndȣmъ din сатȣл ачеста, съ въ віnъ ȣn преот nеnъсъторіȣ ші лепеш, воі съ nȣ лъсаці а се лепеві ѫndелȣnг, кȣ атът маі вѫртос de веці веdé къ шкóла траце de móрте; nічі ѫnтре пъреціі ачещі сфіnціці съ nȣ лъсаці съ маі ѫnтре dіечі прощі, неѫnвъцаці ші беȣторі, бътъторі de кѫрчme; къ de веці фаче ачеаста, іатъ въ спȣn аічі naінте, съ nȣ zічеці оdатъ къ n'аці щіȣт, въ спȣn, къ орі ѫn че mарціnе de лȣme mъ воіȣ dȣче, ла жȣdецȣл чел de пре ȣрmъ, ѫn фацъ кȣ тóтъ оmеnіmеа, mъ воіȣ скȣла пѫрѫш асȣпра воастръ ка асȣпра Іȣdеі, въnzъторіȣлȣі, ші въ воіȣ пѫрѫ ѫnаіnтеа жȣdецȣлȣі, ка пре nіще піерzъторі ші ȣчігаші аі прȣnчілор вострі; чі въ рог лъсаці кȣ лімбъ de moарте ла ȣрmашіі вострі, ка еі съ ласе ла аі лор, ші ачеіа маі dепарте ка de ѫnчеnȣта шкóлъ, ші de ѫnбȣnътъціреа еі, тотdеаȣnа съ гріжаскъ ка ші de бесерікъ. Аша фъкънd mъ веці веdé ла жȣdец ка пре ал вострȣ скȣтіторіȣ ші апъръторіȣѫn коnтра бъnтȣіелелор лȣі Веліар. (Ȣрmаре ші алтеле кътръ школарі ші ѫnвъцъторіȣ.)

*) Кȣ ертъчȣnе: токmа ка ші ла алте нації. Веdеці че скріе реnȣmітȣл історік ші професор Мішелет deспре конскріnціа францоzілор; іар ла mаріnа англілор ѫnкъ тот маі прінd кȣ фȣnіа, кȣm прінdеа ла noі naінте кȣ 18 аnі. Съ веdеm ші въіетътȣреле nеmцóічелор, кънd ле іаȣ фечоріі ла nȣmър. Кȣраціȣл остъшеск ѫn попóръ е маі mȣлтъ есчеnціе dекът регȣлъ. Апоі ла ромъnі dорȣл de касъ аре ȣn фермек de minȣne.

Ped. Гаz.

Дела Молdова.

Іаші, 18. Іаn.*) Сънт фаnте mъреце ші фрȣmоасе каре mерітъ а фі пȣблікате ші кȣnоскȣте ѫn тоатъ лȣmеа, спре а слȣжі de пілdъ оаmеnілор. — Сънт іаръ фаnте mършаве ші тікълóсе че adȣк nечіnсте ші каре требȣе а фі асеmіnе сȣnȣсе кȣnощіnцеі общеі, спре пеdеапса ачелор че ле фак! — Еатъ dóъ пілde de ачеле фаnте ѫnпротівітóре, пе каре гъсеск de dаторіеа mеа але ѫnпъртъші Фоаеі Трансілваніеі, ка ȣnіеа че есте жȣрnалȣл чел маі nеnъртіnітор ал ромъnіmеі.

Пе лъnгъ тóте палmеле dȣmnеzееці че аȣ къzȣт пе біата Молdова de вр'о кътъва вреme; пе лъnгъ бóла вітелор каре аȣ nіmічіт mіжлóчеле лȣкрърії пъmъnтȣлȣі; пе лъnгъ съчета ші лъкȣстеле каре аȣ пȣстііт цеара de холde ѫn вара трекȣтъ, nелъсънd лъкȣіторілор nічі о nъdежde de віецȣіре; проnіеа череаскъ аȣ маі тріміс ѫnкъ ші о еарnъ кȣmплітъ! о еарnъ каре сеаmъnъ а фі mеnітъ спре а dа чеа de пе ȣрmъ ловітȣръ съpачілор de прін сате ші de прін търгȣрі! — Вітеле аȣ періт, съmъnътȣріле с'аȣ пръnъdіт; акȣm оаmеnіі пер de фріг ѫn бордееле лор! лȣкрȣ неаȣzіт ѫn Молdова пъnъ ѫn zіоа de астъzі! . . .

Богаціі аȣ de тóте кȣ ѫndестȣларе: салónе калde de петрекȣт епоха карnавалȣлȣі;

*) Ѫnтърzіат, nȣ щіm кȣm.

Ped.

месе богате; балврі стрълъчіте; театрв ші челелалте; дар съраккл, дар църанкл есте лінсіт де челе маі неапърат требвінчбсе пентрв віецвіре! Съраккл нв аре нічі лемне, нічі храпъ, нічі одихпъ! . . . Лнтр'вн кавънт ел постеще де тбте нвмріле лвмеі, каре дескеск пе бмені din довітбче.

Кв тоате ачесте, гласкл десъдеждвірей попорвлві аб стръвътвт zidvріле палатврілор; стареа недератъ а сферінц-лор сале аб лнчіопат інімеле челе повіле; ші деодатъ о маре дорінцъ де вінефачере аб лнсфлецит о парте а сочіетъцій богате din Іаші. — Кълца ва тінері аб лнчепът а фаче адвнътврі де бані пентрв ажвторвл съраччлор; ші, чеа че есте лнкъ маі де лавдъ! Кътева дame лмпревнъ кв деосевіді кавалері с'аб хотърът а съ брка пе сцена театрвлві ші а да треі репрезентаціі лн фолосвл непорочіцілор! — Фапт мъреацъ! каре доведеще лн ачеле персбне о повілітате де сбфлет мвлт маі предникъ де чінсте декът орі каре алтъ повілітате! Фапт фрвмбс, каре вневще боерімеа ші попорвл прін челе маі бване сімцірі але оменірей: фачереа де вине ші рекъпощінца!

Чіне ар пвтеа креде лнсъ, къ діреквіа театрвлві департе де а ръспвнде ла о кетаре атът де крещінеаскъ, аб претінс din лмпротівъ о свмъ де галвені пентрв лнкіріерea салеі пе ачеле треі репрезентаціі? . . . Чіне ар креде, къ ачееа діреквіе с'ар фі лъкоміт а лва ачеа свмъ де галвені din авереа съраччлор, лнтр'о врете вnde фіешкаре крещін лші фаче о сфънтъ даторіе де а ажвта пе фрацій сей; лнтр'о врете вnde лнсвші евреій аб адвнат мънъ дела мънъ де аб вепіт ла ажвторвл съртанілор!

О асемінe фапт есте атът де невтап, лнкът нв поате вн от съ о креадъ мъкар. Че от дар требве съ фіе ачела каре есте лн старе съ о факъ?... Жвдече лвмеа ші хотърещте! — Бът пентрв мінe, мъ сімт ферічіт де а пвтеа адвоці аіче, къ еа нв есте ромънъ, де ші се фелосеще де дрептврile ромънілор маі мвлт декът лнсвші ромънії!

Вн абонат ал Фоаеі Трансілванієі.

Щірі местекате din Трансілванія.

Брашов, 4. Февр. в. Церкл ієрей се домолі ші лн кътева зіле се топі пеа мвлт.

О фаімъ лщітъ ші лнспъімънтъторе ка нічі одатъ къ лн Молдаво-Ромънія ар інтра ощірі твскълещі пе сілещe а о трече ші лн колбнеле пбстре спре а лндествла пе сателе де лнтревъторі. Noі астъдатъ авем скрісорі кът се пбте маі прбспете атът дела Іаші, кът ші дела Бвкврещі, каре тоате нв атінг нічі кв вн кавънт о всемнеа порніре кв тотвл неапвнпътъ. Тот че се адеверi есте, къ ла Прът лн Бесарабіа се кат лнкаркъ вноле magazine остъпещі, кът ші къ фаіма се лщі ла noі токма din Бвкврещі, вnde воіерімеа ар авea театрв de о іавкрсіе, лнсъ фърь а щі да о причінъ лндестълатъ тетерії сале. Nворії diпломаціеі трек ші вin, фърь а щі де вnde ші лнкътръ; пентрвкъ секретвл е пропріетате нвмаі а кабінетелор ші нічі декът а попбрълор. Пентрв ачеаста нв пе міръм къ ші пвблікріле поастре се тем de ръ; de алтъ парте пе плаче къ ведем театрв ші гріжъ. Кънd вn попор щіе а се теме пънъ а нв се арята періклвл, е семн лндеперат, къ лн ачелаш сімцвл de лівертате се дещептъ лн мъсврe маре. Noі din партене нв темем лнтрв німік сбртеа ші вепіторівл політік ал пвмітелор патрії; пентрвкъ ачелаш е астъдатъ вine асігврат, нв прін трактате скрісе, каре прea вшор се пот пвне лнтр'вн вълрф de савіе, чі маі въртос прін квтвліт дещептата рівалітате a Европеі лнтреці, прін віртвтеа патріотісмвлві челор маі мвлте фамілії фрвнташе, кът ші прін loyalitatea, квмпътвл, тактвл ші бървъція амбелор гвверніі, каре акасъ лші фак datoріa dвпъ пвтіпцъ, ів лн афаръ нв dederъ ла німіні чea маі мікъ причінъ de ръсввнаре, кълкаре, асвпріре.

— Despre монастіріле лнкіпате се спвне, къ кавса лор лнкъ с'ар фі лмпъкат; лнсъ ащептъм щірі маі сігвре.

Сібіів. Консілтъріле челор 22 депвтаці аі конфлбсвлві націонал съсеск дескіс лн 10. Февр. а. к. прін Dn. граф ал націеі Фр. de Салмен, кърг кв дествл інтерес, атът пентрвкъ съпт ла рънd маі мвлте лвкрърі політіко-чівіле de маре лнсемнътате, кът ші пентрвкъ афаръ de ачестеа лн лвнгвл ръстімп ал дієтеі се маі грвмъдіръ ші вреo 50 прочесърі de але пагікълърілор паіптате аічі прін апеляціе. Dn. граф прін вn кавънт енерціос dede съ прічеапъ адвнанца, къ о мвлціме de скъдері ші реле ар ащепта а лор лндрептаре, ші къ темеівл ачелора ар зъчea парте лн інстітвцій, парте лн персбне.

— Токта прімім щіре пріватъ лнсъ сігвръ дела Віена, къ Маі. Са лмпъратвл ші рецеле се лндарі, a денвмі пе вnвл din чеі треі кandidaці ла епіскопіа ромънілор грекопевніці лн Сібіів. Лнсъ пънъ нв се пвблікъ ачеваш лн Белетінвл офічіал din Wiener Zeitung, съптем сіліді а ретъчea пвтеле денвмітвлві епіскоп.

DE ЩІВТ.

Тбте кърціле кате есв de свпт теаскв. ріле тіпографіеі монаст. Neamцв се афлъ депвсе спре вндзаре ла сввскріса касъ негвцеторeаскъ. Doріторіі а квмпъра кърці бесерічещі пот фі сігврі, къ ачі се вор вinde лнтокта кв прецвріле дефінте прін кърмвірea вмітеі монастірі, пентрв каре ле ші рекотмндът тътврор.

Іаші. Лн пбрта мітрополіеі.

ФРАЦІІ N. & X. ГЕОРГІВ.

ЛНВІЕРЕ.

Вн върват лн вреста міжлочіе, каре маі мвлці ані слъжі ка провісор ла о мошіе dominалъ ші лші къщігъ требвітбреле квпощінце, авnd ші атестатврі вне, дореще a се аплека лн ачееаші калітате ла вn dominів фішкал, саб партікъларів. Анісв маі de апрбпе се ia ла J. Gött ші ла Редакціе.